

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ את ליבך ואת ליב

בימים הקרובים 'אלול' ימלא את מחוזותינו ויפריח בעצמותינו תקווה חדשה למחילה ולסליחה על העבר, והכנה יאה ונאה לגבי העתיד.

השנה החדשה המתדפקת על פתחי לבנו כדי למוֹל את ליבנו ואת ליב זרענו לעשות רצון אבינו שבשמים. מטבע הדברים, ימי הרחמים והסליחות כרוכים אצלנו עם ראש השנה של רבינו, ומיילא אין מתאים יותר מלהכין את לבבותינו לקראת יום הפְּקָה אצל הצדיק, בד בבד עם הרחורי התשובה האופפים את חודש אלול. בכדי למלא אֶקְמוּכִים מטוב דברי רבינו ותלמידיו הקדושים מעניני דיומא – חיינו: 02-9950000 ולאחר בחירת השפה הקישו: 1 5 1.

■ לוח ברסלב תשע"ד

בימים אלה נמצא לקראת ירידה לדפוס לוח השנה המיוחד - 'לוח ברסלב', הלוח שיוצא לאור לקראת השנה החדשה ע"י 'אוצרות ברסלב'.

בלוח זה מרוכז המידע העיקרי הנחוץ לחסידי ברסלב מדי יום ביומו; הן סדרי הלימוד היומיים, והן התאריכים המיוחדים הנוכחים בקרב חסידי ברסלב מדור לדור.

המערכת פונה לציבור, להעשיר את ידיעותינו בעוד נתונים, בהארות ובהערות מחכימות, לתועלת הכלל – בטלפון: 02-9993338

בעל עסק! עמודי הפרסום נמכרים בימים אלו. הבטח את מקומך בלוח תשע"ד שיהיה בכל כיס של כל חסיד ברסלב. חייג עכשיו למשרדנו: 02-9993338.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כז	ט:	קצט	רעג רעד	מד
א	כח	י.	ר	רעה רעו	מה
ב	כט	יז:	רא	רעז רעה	מו
ג	ל	יח.	רב	רעז רפ	מז
ד	א	יט:	רג	רפא רפב	מח
ה	ב	כ.	רד	רפג רפד	מט
ו	ג	כא:	רה	רפה רפו	נ

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

"לצייר נכון" את חודש אלול

זה ואיזהו שיודע לצייר לנו אותה בעיור שיגרום לנו לחיות ולא למות?

צדיק האמת! הוא זה שמצייר לנו את התורה בעיור הנכון; וכשמקבלים את התורה דרכו, היא מחייה ומשיבה את הנפש.

כבר בעת קבלת התורה, אמרו בני ישראל למשה רבינו: "דבר אתה עמנו ונשמעה, ואל ידבר עמנו אלקים, פן נמות". "כי ישראל היו הפצים יותר לשמוע מפי משה, מלשמוע מפיו יתברך בעצמו. כי כששומעין מפי השם יתברך בעצמו, והאור היוצא מפי עליון הוא אור פשוט מאד בתכלית הפשיות, ואז היו צריכים להיות קדושים וטהורים מאד כדי לצייר האור בכחית ברכה. ועל כן, ישראל חששו שמא אין להם עדיין זה הכח להמשיך האור הבא מהשם יתברך בעצמו, בכחית ברכה. אבל כשיהיה נמשך על ידי

משה, שהיה קדוש ופרוש גדול מאד, ועל כן בוודאי ימשיך האור מפי עליון בכחית ברכה" (ליקוטי הלכות, ברכת התורה א).

וכאז כן היום, אין אנו הפצים לשמוע על 'אלול', 'תשובה', 'א לא מפיו של הצדיק! כי רק כך יצטיירו מושגים אלו במוחנו בצירום הנכון, ויהיו סם חיים ולא סם מוות.

אנו עדיין ב"שבעה נחמתא"; שבעה שבועות של נחמה, שבראשיתם הכריז הנביא: "נחמו נחמו עמי". שואל מוהר"ן: "מהו כפל הלשון 'נחמו נחמו'? מה נוסף ב'נחמו' השני שלא היה בראשון?"

עונה על כך מוהר"ן: "ה'נחמו' הראשון, היא הנחמה של התורה, כי אין מה שינחם באמת את עם ישראל אלא רק דעת התורה הקדושה. אך אין די בכך; צריך 'נחמו' שני; צריכים צדיקים שייצירו לנו את אור התורה בעיור הנכון, כדי שאכן התורה תצליח לנחם אותנו. אם יחסר ה'נחמו' השני, אם לא יהיו צדיקים שייצירו לנו את אור התורה בעיור הנכון, ה'נחמו' הראשון כלל לא ינחם. לפעמים הוא גם יהפוך מנחמה לדבר מצער ומכביד.

"כי עיקר הנחמה בכל הגלות המר והארון הזה, היא התורה הקדושה. כמו שנאמר: 'זאת נחמתי בעיני כי אמרתך חייתני'. אבל לא כל אדם זוכה לקבל עצות טובות מהתורה כראוי לו בכל עת, כי לא זכה וכו'. על כן 'הכל צריכין למרי הויטא', שהוא הצדיק האמת, המבאר ומצייר לנו אור התורה לטוב. וזה עיקר תקוותנו ונחמתנו בכל מיני גלויות בכלל ובפרט, בגשמיות וברוחניות" (ליקוטי הלכות, יין נסך ד, כח).

אלול הוא חודש משמח ומרנין לב, או חודש של מתח וחרדה? חזרה בתשובה היא מתנת אלקים, שמשחררת ומנקה, או שהיא מטלה כבדה? להרגיש את כאב החטאים זוהי זכות מאושרת או הרגשה מעיקה והונקת? ...

השאלות רבות, והתשובה עליהן היא אחת: הכל תלוי בהצטיירות האור במוח באדם! האור יורד מלמעלה ללא צורה, ואנו – בהסתכלות שלנו – מעניקים לו את הצורה.

הדבר דומה לצירופי אותיות. עם 22 אותיות הא"ב אפשר לכתוב מאמר נפלא בעלון זה, שיחַך את נפש קוראיו, או להבדיל – פשקויל מכווער שישפוך דמים... כבר נאמר על כך ב'ספר יצירה' (פרק ב, משנה ד): "אין בטובה למעלה מעֵנֵג, ואין ברעה למטה מנֵנֵג". שתי המילים הללו, עונג ונגע, מורכבות מאותן שלוש אותיות, אבל הן שני הפכים גמורים וקוטביים, המורכבים מאותיות שוות, אך צירופן שונה.

כך גם לגבי כל המתנות הנפלאות שהעניק לנו ה': אלול, תשובה וכן הלאה – כולן מתוקות ונפלאות, אלא שהשכל שלנו גורם להן להיראות לפעמים מרות כבדות ומעיקות. פגמי הברית פוגמים במוח, ומוח פגום מפיק צירופים פגומים.

מלמעלה לא יורד אף פעם לא טוב ולא רע, לא ברכה ולא קללה. מלמעלה יורד אור בלי צורה, והברכה והקללה נעשה אצל האדם, כפי הכלי שיש לו. כמו שכתוב: 'ראה אנכי נתן לפניכם ברכה וקללה' – 'לפניכם' דייקא. כי מלפני הקדוש ברוך הוא יוצא אור פשוט, היינו אותיות פשוטים. ולפי האדם כן נעשה הצירוף – אם הוא אדם טוב, נעשה צירוף של ברכה; ואם לאו, להיפך. וזה 'לפניכם ברכה וקללה' – דייקא, כי לפני ה' עדיין אין ציור לצירוף הזה אם הוא ברכה אם לאו" (ליקוטי מוהר"ן, לו).

"ראה" – אומר לנו הקדוש ברוך הוא בפרשת השבוע – "אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה". אני מוריד לכם אור, שכשהוא מגיע אליכם הוא הופך לברכה או לקללה. הזיהור לצייר אותו בצורה הנכונה.

והלא כך גם הזיהורנו חכמינו זכרונם לברכה לגבי התורה הקדושה: "זכה, נעשית לו סם חיים; לא זכה, נעשית לו סם מוות" (יומא ע"ב). אותו פסוק, אותו דבר תורה – זכה, קיבל אדם מִכך חיות וזכה; לא זכה, בלע רעל – – –

כיצד נזכה אם כן לקבל את התורה בעיור הנכון? מי הוא

להזיע בדבר מצווה

להטריה הרבה בשביל כבוד שבת" (מחברת הקודש). שער השבת). "אשרי מי שעמלו לכבוד שבת. שהזיעה היוצאת מגופו בכך, מכפרת ומוחקת את העוונות נשכחות, כמו הדמעה לבעלי תשובה. דכתיב: 'כל יגיע לא ימצאו לי עון אשר חטא', וכבר פירש בו זולתנו, כי לא ימצאו בו מן הזדונות הנעשים כשגנות, אלא מן הנעשים זכויות" (כתבי הרמ"ע מפאנו, מאמר שבתות ה' מכת"י ח"ב).

ולא רק זיעה של הכנות שבת קודש, אלא כל זיעה של מצווה יש בה תיקון גדול לפגמי האדם; וכדברי ה"משנת חסידים": "ולתקן עוון הקרי מועיל הזיעה אשר יזיע בעשיית המצוות. כגון מצה של מצוה ונשיאות הארון בכתף לקבור המת והדומה להם" (משנת חסידים, מסכת התשובה, י, ב).

"כבר עברו כמה חדשים מחתונתך" – שח פעם בתמיהה אחד מעובדי ה' באומן לחברו – "ועדיין טליתך אינה ספוגה בזיעה; היא נראית חדשה. הייתכן?..."

על רבי שמואל אייזיק, תלמידו של רבינו, מסופר, שהיה עומד בפנית בית הכנסת מליל ראשון של ראש השנה עד ליל שני, ברצף, ולא יכלו לעמוד בסביבתו מרוב התלהבותו. כשגמר פעם את תפילתו בליל שני, והתיר את חגורו, התפררו בגדיו הסמוכים לגופו, מרוב זיעה וחום... בכך, הבה נתחיל להזיע, וכך יהפכו לימים טובים, מלאי שמחה ואושר אמיתי.

זה בריא מאוד לנשמה; הזיעה הקדושה מטהרת את האדם מעכירות הדמים שמצטמרת בטחול, ומשחררת ממנו את העצבות והמרה שחורה.

הצדיקים האמיתיים שבכל הדורות לא פחדו מהזעה. הם הכניסו את כל כוחם בתורה ובמצוות ובמעשים טובים; התאמצו ויגעו, ואף הזיעו. וכך מספר רבינו חיים ויטאל על מורו ורבו האר"י הקדוש:

"גם בעניין עסק ההלכה בעיון עם החברים, ראיתי למורי זלה"ה מתגבר כארי בכוח בעת שהיה עוסק בהלכה, עד שהיה נלאה ומזיע זיעה גדולה! ושאלתי את פיו, מדוע טורח כל כך? והשיב לי, כי הנה העיון – לשבר הקליפות שהם הקושיות שיש בהלכה ההיא, שאין מניחים לאדם להבין אותה. ולכן צריך האדם לטרוח ולהתיש כוחו אז. כי לכן נקראת התורה 'תושיה' – שמתשת כחו של העוסק בה. ולכן ראוי לטרוח ולהתיש כוחו בהיותו עוסק בהלכה" (שער המצות, פרשת ואתחנן. מובא גם בפרי עץ חיים, שער התהגות הלימוד).

הצדיקים, בעת ההכנות לשבת קודש, לא הזמינו משלוחים ולא חיפשו דרכים לחסוך ביגיעה. אדרבה, הם העריכו את ההזעה ושיבחו אותה עד מאד. וכך מובא בכתבי הקבלה:

"בערב שבת תכין הכל. והזיעה שאדם מזיע בצרכי שבת, כס הקב"ה מוחק כל עוונותיו, כמו הדמעה. לכן צריך

"על ידי זיעה טובה (כגון כשמויעין על ידי דבר שבקדושה), על ידי זה נעשה שמחה, בחינת 'שמחת בחגך', בחינת שמחה של יום טוב. (ולאו דוקא יום טוב ממש, אלא כל יום שהוא בחינת יום טוב, נקרא יום טוב)... כל על ידי הזיעה יוצא האדם שיש בהדמים העכורים, שהם הפילו אותו למשכב, חס ושלום, ואזי נשארו הדמים זכים, ואזי זוכה לשמחה. כי עקר העצבות על ידי הטחול, שהוא עבירת הדמים... וזה אותיות 'זיעה' – ראשי תיבות: 'זה היום עשה יי', היינו בחינת שמחה של יום טוב שנעשה על ידי זיעה טובה כנ"ל".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ו)

בדורנו המפונק לא אוהבים להזיע... משתדלים שלא להתאמץ, ללמוד בנינוחות, וללגום בין פיסקה לחברתה שהיה קרה... ואם על אף הכל החום עולה והזיעה ניגרת, מדליקים מזוג...

גם בשעת התפילה, או עשיית שאר מצוות ומעשים טובים, אנו משתדלים להקל מעל הגוף ולא להטריחו יותר מדי, וכמובן לשמור עליו שלא זיעה חס ושלום...

אך מוהרנ"ת מתחנן בתפילתו לפני ה': "ותעזרי ותושיעני שאזכה לעשות כל המצוות וכל הדברים שבקדושה בכח גדול, עד שאזכה להזיע בשעת עשיית המצווה או הדבר שבקדושה... שנוכה להכניס כל כוחותינו בשעת עשיית כל מצוה ומצוה וכל דבר שהוא רצונך, עד שנוכה להזיע זיעה טובה".

רבי ישראל כהן מאומן הי"ד

בבית-הכנסת המקומי, התנפל עליו גוי מרושע ורצחו נפש. היה זה ככ"א אב תרע"ט, בתקופת הפוגרומים הקשים באוקראינה. קדוש בחייו ובמותו היה רבי ישראל כהן הי"ד. הוא עלה בסערה השמימה על קידוש ה' כשהוא אך בן עשרים שנה, אך מלא וגדוש באוצרות נצח.

עובדי ה' הנלהבים באומן היו מנגנים את מנגינתו של רבי ישראל כהן. ניגון מיוחד הלחין על מילות התחינה "ויהא רעוא" הנאמרת בליל שבת לאחר "אומר בשבחין". החסיד רבי ארי' לייב היה מרבה להתפלל ולהתבודד עם ניגון זה. כן חיבר רבי ישראל שיר על הסתמכות על כוחו של רבינו: "וואס מיר זיינען – זיינען מיר, אבער אין אמת'ן צדיק גלייבן מיר; וואס מיר טוהען – טוהען מיר, אבער פון הייליגן רבי'ן ווייסן מיר" (ימה שאנו – אנו, אבל בצדיק האמת אנתנו מאמינים. מה שאנו עושים – עושים אנו, אבל מרבנו הקדוש אנתנו יודעים").

נקודה.

כשאין מילים בהתבודדות, אומרים אלף פעמים: "רבש"ע, הצל אותי".

(מוהרנ"ת, אבני ברזל א, ע"ו)

וכך זכו לשמוע מפיו דיבורי תורה ויראה ממעינו של רבינו. כשלמד עמם פעם רבי אברהם בתורה ס"ו בליקוטי מוהר"ן – תורה שהורבה לחדש בה חידושים נפלאים כמעין המתגבר – כה התלהבו השומעים מדבריו בראותם את עמקות ועריבות תורתו של רבינו, עד שנענה ר' ישראל כהן בהתרגשות: "אם נוכח לשמוע ממישה תורות כאלו, הרי שבאמת יש ויש מה להתנענע ולצפות אליו" – – –

באומן הכירו בגדולתו של הנער ישראל כהן שכבר בגיל צעיר היה מלא וגדוש בתורה ויראת שמים כאחד הגדולים. החסיד הנלהב רבי ברוך געצעס התבטא בשבחו: "מעולם לא פגשתי בכחור קדוש כמותו".

כל מכיריו ראו כי עדין לגדולות, רבנים ואנשים חשובים חפצו בו לחתן, היה אף אדמו"ר אחד שהתגורר בברדיטשוב שכל כך רצה להשתדך עמו, עד שאמר לו: "תוכל לאחד נישואין להמשיך להתגורר באומן בין חבריך חסידי ברסלב". אך ר' ישראל סרב להצעה, מחשש שיפריע לו שידוך זה לדרכו בעבודת בוראו.

לבסוף השתדך עם בתו של רבי נתן מבברייניץ בן רבי יקותיאל מטירוביץ, אחיו של רבי יצחק בער מטפליק. אחרי נישואיו התגורר ר' ישראל בעיר בברייניץ, מקום מגורי חותנו, והמשיך להתמיד בעבודת ה', בתורה בתפילה ובהתבודדות.

רבי חיים וואדאוואז, הוא רבי חיים בן רבי שבת בברסלב, מיקורי החסידים באומן ובעל צדקה מופלג, פגש בו פעם ואמר לו בנדיבות-לב: "בוא לדור באומן ואתן לך את דירת אבי ר' שבת, ואף אדאג לכל פינסתך מדי חודש בחדש". רבי ישראל נענה להצעה, אולם לא ארכו הימים, ובהיותו בכפר רובנה הסמוך לברייניץ, כששהה

התקרב לחסידות ברסלב על ידי העילוי מפולין רבי יצחקל אוטבוצקר. רבי יצחק היה נער כבן שש עשרה כשנסע בחורף תרע"ד לאומן ושהה שם פרק זמן. לאחר מכן שב לפולין מלא וגדוש בשיחות מאמרים וסיפורים ממעינו של רבינו. הוא נכנס ללמוד בישיבת 'מאקוב' וקיבל עשרות מבחורי הישיבה לברסלב, ביניהם רבי ישראל כהן (ויזפלה), רבי לוי-יצחק בנדר, רבי משה גלידמאן מצ'נסטוכוב, ועוד רבים וטובים.

בקין תרע"ד נסעה קבוצה מקרב מקורבים צעירים אלו לאומן, בהם שלושת הנוכחים, והגיעו לשם בתחילת חודש אלול. שבועיים לאחר מכן הגיע לאומן החסיד הגדול רבי אברהם בן רבי נחמן חזן, שהתגורר בארץ הקודש ומדי שנה בא לאומן לקיבוץ בראש-השנה. בבואו, נחו עיניו על חברת הנערים מפולין אשר הכרת פניהם ענתה בהם כי בני תורה ודורשי ה' המה. הוא ניגש אליהם ובירכם בשמחה ובמאור פנים ב"שלוש עליכם". ככל מאודו השתוקק להשקות אותם מתורתו של רבינו. תיכף נקשרו אליו הבחורים בקשר אמין. יותר מכולם נקשר אליו בעבותות הבחור ישראל כהן.

עקב המלחמה שפרצה, נשאר רבי אברהם באומן עד לפטירתו בכ"ט סלו תרע"ח. באותה עת כבר היה זקן וכמעט לא ראה בעיניו; הוא לא יכל ללמוד מתוך ספרים, וישב היה בקלוז, כשראשו שעון על ידיו ולמד על פי הזיכרון, והתבודד בינו לבין קונו.

רבי ישראל כהן, בצומאנו לדלות מבאר, קיים את דברי חז"ל "לא הביישן למד", והיה בא ומתיישב ליד רבי אברהם וממתין. כשהיה רבי אברהם מרים ראשו ומבחין בו, היה פותח עמו בשיחה ושואל אותו שאלות. רבי אברהם מצדו היה משיב לו, וכך התפתחה השיחה. שאר הבחורים שהיו שם התקרבו אף הם אל רבי אברהם

היה כדאי להיות בסיביר...

למרבחה הזוועה, הרכבת עצמה, שבעצם אמורה להוביל לחיי חופש ושחרור, לא היתה אלא מלכודת מוות אכזרית של רעב וקור. במשך מספר השבועות שבהם נסעה הרכבת, היו האסירים המשוחררים, שלא היו לבושים כהוגן ובאמתחתם לא נמצא מספיק אוכל, נופחים את נשמותיהם מרעב ומקור. יצחק כמעט שהצטרף אליהם... כמה ימים ישב על מקומו, הרעב הציק לו, הקור האיום סחט ממנו את מעט החיות שנשארה בו, ומצבו הלך והחריף.

אולם משמיים ראו את הבחור האומלל העושה את דרכו לציון רבינו באומן, ושלחו לו מציל בדמות קצין צבא בכיר שמשום-מה נכמרו רחמיו עליו; פרס לו מלחמו ואף הצהיר בפניו כי מעכשיו שותפים הם בכל אשר בצקלוננו. רק בתום הנסיעה, כאשר עצרה הרכבת במוסקבה הברירה, גילה לו הקצין כי הוא יהודי שאיבד את כל משפחתו בשואה, וכי הוא מבקש ממנו שיזכור את שמו ושם אביו. ואכן, רבי יצחק גלבך, שברבות הימים היה לאחד מזקני חסידי ברסלב, זכר את הבטחתו, ועד סוף ימיו אמר קדיש לעילוי נשמתו של אותו קצין יהודי שהציל את חייו.

במוסקבה נפגש עם רבי נתן שטרנהרץ נכד מוהרנ"ת ועם חתנו רבי מיכל דורפמן. אצלם זכה להניח תפילין לראשונה לאחר חמש שנות ניתוק. לאחר שהצטייד כהוגן, המשיך לנסוע עם הרכבת שהביאה אותו לאחד יממה אל העיר אומן, שם פגש את הניאל הגר שהביא אותו לציון הקדוש - פסגת שאיפותיו - ומאוחר יותר אף שידך לו במקום את זוגתו שתבלח"ט, נכדת רבינו הקדוש, איתה בנה את משפחתו המפוארת בחסידות ברסלב.

אותם רשעים שחרצו את דינו לסיביר, לא תיארו לעצמם לאיזה אושר ההשגחה העליונה מובילה אותם; גם ניצל מחיית הטרף הנאצית, וגם זכה להגשים את חלום חייו להשתטח על הציון הקדוש באומן.

שלשה חודשים לפני תום חמשת השנים שהוקצבו לו, הסתיימה מלחמת העולם השנייה. לאסירים רבים הוענקה חנינה, בהם גם יצחק מיודענו שביום בהיר אחד נקרא למפקדת המחנה והתבשר על שחרורו המוקדם. בהתאם לחוק, התבקש לבחור בעיר שבה הוא מתכוון להמשיך את חייו, כדי שהשלטונות ידעו לצייד אותו בכרטיס נסיעה מתאים.

16 שנה עברו מאז התקרב לברסלב, ועדיין לא זכה להשתטח על הציון הקדוש באומן. גם המש שנות סיביר לא קיררו את געגועיו; אלפי קילומטרים מפרידים בין סיביר לאומן, אך שניהם נמצאים תחת שלטון אחד - זו ההזדמנות - - -

כדי שלא להסגיר את כוונתו, שעלולה להחזירו לסיביר, הוא מעמיד פנים כאילו הוא מהסס באיזו עיר לבחור. הוא מבקש את מפת רוסיה ומתחיל להתבונן בחבלי ארץ שונים, כביכול מתלבט האם להתיישב במוסקבה. לניגוד ואולי דווקא בקייב... סוף סוף הוא 'מחליט' ומצביע באקראי על העיר אומן שבאוקראינה - - -

הבחור שהחל לצאת לעבר תחנת הרכבת לא היה נראה אותו למדן ועובד מיישבת ברנוביץ; צל אדם, רזה עד אימה, דרש ברגלים כושלות לעבר תחנת הרכבת הסיבירית. איש לא הריך אותו, ורק לאחר כמה ימים של תהיה שכמעט עלתה לו בחייו, מצא את הרכבת הנכספת.

אווירת קדרות וחרדה שררה בבית הכלא הסובייטי בעיר וילנה, עשרות אסירים מצטופפים בחדר טחוב שהאפילה שולטת בו ללא מצרים, בנייהם מספר בחורי ישיבה מברנוביץ שנעצרו בוילנה לאחר שניסו להמלט מהמדינה במלחמת העולם השנייה.

אחד הבחורים, יצחק גלבך שמו, שמאז היותו ילד בן 12 התקרב לחסידות ברסלב, מתעקש שלא יהודות ולא לחתום על שום מסמך שעלול להפיל אותו. אולם, לאחר ימים ארוכים ומתישים, בהם עבר קירות צולבות ומעונות, השתכנע מדברי חבריו שעליו לחתום על חלק מההאשמות השקריות, וכך ייצא מהמרתפים המצחינים, יזכה לפת לחם ובעיקר לאויר צח לנשימה.

השופטים הרצו את דינו לחמש שנות גירוש למחנה עבודה בסיביר הרחוקה והקפואה. כדיעבד התברר שהגזירה הזו הצילה את חייו, שכן תקופה קצרה לאחר שעלה על הרכבת הנוסעת לסיביר, כבשו הנאצים את וילנה והובילו את היהודים שבה - כולל אלו שישבו בבית הכלא - למחנות ההשמדה.

תלאות רבות עבר יצחק בסיביר; התפילין והציצית נגולו ממנו, וכפי שהעיד בזקנותו, רק הודות לעצה המופלאה של התבודדות ושיחה בינו לבין קונו שנתנה לו הרגשה של קירבה מופלאה להשם יתברך - הצליח לשרוד את התופת הנוראה ולא ליפול לזרועות הייאוש, תוך שהוא מוסר את נפשו על שמירת תורה והמצוות בכל מצב שהוא.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מי ייסד את נוסח התפילה הנהוג בברסלב?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתליס:

נוסח התפילה של חסידי ברסלב, הוא ביסודו נוסח וואהלין, שהונהג על ידי בניו של רבי פנחס מקורין.

כך גם התפלל רבי יקותיאל המגיד מטירוביצה, מגדולי תלמידי רבינו, שעבר לפני התיבה, ורוב הנוסח הנהוג בברסלב עד היום, הגיע ממנו.

שכן כאשר בא לאומן רבי לייבל קונסטנטינר, וכבדוהו לעבור לפני התיבה בתפלת מוסף, עקב היותו הזן מפורסם בעירו - הוא הוסיף כמה ניגונים ונוסחאות. כגון הנעימה המרגשת לפני הפסוקים "אשרי העם" המושרת בראש השנה לפני מוסף בחרדת קודש ע"י כל הציבור, וכן נוסח התפלה של "הנני העני" הנאמרת על ידי החזן בהתעוררות רבה. עד אז היתה תפילה זו נאמרת בלחש. כמו כן הניגון המרומם על "מכלכל חיים" המושר בהתרגשות ע"י הציבור בחזרת הש"ץ של ראש השנה, וכן הניגון העלוי על הפיוט "ויאתיו כל לעבדך" שמרקיד את כל הקהל.

הנגונים על "מכלכל חיים" "ויאתיו" וכן על "אין קצבה", שהובאו לאומן ע"י רבי לייבל הנ"ל, הם פרי יצירתו של החזן המפורסם ר' ירוחם חזן (בלנימון) מעיר ברדיטשוב, שהיה ידוע כמלחין באוקראינה, וניגוניו התפרסמו והושרו בחצרות חסידיות. ידוע בין השאר הלהן שלו על "זכיון השבת" המושר עד היום בברסלב בשבתות.

יש לציין, שכאשר היה רבי לוי יצחק בנדר מספר על ר' ירוחם החזן, היה מדגיש שהוא היה ריא שמים גדול, זאת על אף שהזנים אחרים בתקופתו לא הצטיינו כל כך ביראתם.

לחידודא

חידה מס' 152

מה היה שם המשפחה של רבי נחמן מטולטשין ובנו רבי אברהם?

הפתרון לחידה מספר 151

בכמה דורות התגורר רבינו באומן וכמה פעמים החליף שם דירה?

התגורר בשלש דירות ועבר ביניהם חמש פעמים.

1. בבית נחמן נתן - מה' אייר עד אסרו חג שבועות;
 2. בבית ר' יוסף שמואל - מאסרו חג עד ערב שבת נחמו;
 3. בבית ה'לוקאטשער' - משבת נחמו עד קרבן לראש השנה;
 4. לפני ר"ה חזר לנחמן נתן עד אחרי יום כיפור;
 5. חזר ל'לוקאטשער' מאחורי יו"כ עד הסתלקותו.
- (עפ"י ימי מוהרנ"ת נה)

ניצוד פותחים הלב?

הרב בנימין זאב קנפלמבר

כאשר אדם נכשל ח"ו בעבירה, הוא מביא על עצמו רוח טומאה רח"ל, המטמטם את הלב, וגורם לכך שיהיה לבו נמושך לעוד דברים לא טובים. כמו שאמרו חז"ל בפרקי אבות, ד, ב: "עבירה גוררת עבירה".

בוה נבין את הפסוק בתחילת פרשתנו: "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה... ובחרת בחיים". וכי אם נותנים לאדם בחירה בין טוב לרע יעדיף את הרע?! אם כן, מדוע צריכה התורה לצוות אותנו "ובחרת בחיים"? אלא כמו שאמרנו, שלפעמים הלב אטום מלהרגיש את ההבדל בין טוב לרע – על זה צריכים ציווי מיוחד לבחור בטוב.

והרי מידה טובה מרובה חמש מאות פעמים; ואם עבירה קטנה גורמת כן, על אחת כמה וכמה מצוה קטנה – כמה היא גורמת להתעוררות הלב ולהתעלות בעבודת ה'! כמו שידענו מהרבה עובדות המובאות בחז"ל ומצדדיקים בדורות הקודמים, ואף בדורות אנו, כיצד זכו אנשים בעבור מצוה קטנה, לאור גדול שהאיר כל חייהם.

כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה כ"ד, שכאשר אדם עושה איזו מצוה, יש כח באותה מצוה לעורר את כל העולמות, ועל ידי זה נשפעת ברכה לכל העולמות. לכן זוכים ע"י שעושים מצוה בשמחה. ידוע שהעיד הארז"ל על עצמו, שזכה לכל השגותיו רק ע"י שמחה של מצוה.

אך צריך לדעת כי הכל נמדד כפי שכלו של האדם, כמו שסיפרו רבי יצחק מנשכי על אחד שגידל יתום בתוך ביתו ואח"כ חיתן אותו, והפליגו במעלתו. נענה רבי יצחק: "אינני מקנא בו על המצוה שעשה; אני מקנא בשכל שנתן לו ה' לחטוף מצוה יקרה כזו".

אדם צריך גם לב פתוח וגם שכל רחב כדי להשכיל בעבודתו יתברך. שהרי כך מבואר שם בתורה כ"ח, שעיקר הברכה היא השכל.

אבל כיצד זוכים לכך? ע"י שבוחרים במצוה אחת ומשתדלים לקיימה בכל לב ונפש. ע"י נפתח אוטם הלב, ונשברים המסכים המבדילים בין האדם ובין הקדושה. כל אחד צריך להעריך אל נכון באיזו מצוה יוכל לבחור ולהחזיק בה מעמד. רק נציין דוגמאות אחדות למעשה.

מצות קריאת שמע. כידוע שיש בה רמ"ח תיבות כנגד רמ"ח איברים שבאדם, כמו שאמרו חז"ל: "אמר רב נהוראי אמר רב נחמיה, בקריאת שמע רמ"ח תיבות כמנין אבריו של אדם; והקורא קרי"ש כתיקונו – כל אבר ואבר נוטל תיבה אחת ומתפרא בו" (מדרש הנעלם, הובא במ"ב, סא סק"ו). אם עדיין לא זכינו להיות דבוקים בה' כל היום, הרי לכל הפחות נדבק עצמנו ליוצרנו בבוקר ובערב בפרשיות קריאת שמע לקרותם כראוי וכהלכה, וע"י נתקן את גופנו ונשמנתו.

חסד. להיות נוהר שלא לעבור יום בלי עשיית חסד, אשר עליה אמרו: "אם אתה משמח את שלי – אני משמח את שלך". היינו, שיוזכה להיות זוכה ועולה לעולם הבא.

תפילה בכונה. אם זכית לכוון בכל התפילה – מה טוב. אבל אם עדיין לא הגעת למדרגה זו – לפחות עשה את אשר אמר רבינו, שאדם צריך להרגיל עצמו מעט מעט בתפילה; לכוון לפחות בפרק אחד עד כלות הנפש. בכך יזכה לטהר עצמו, כדי שיוכל להתעלות מעלה מעלה.

וכאשר נפתח הלב, אזי קלה הדרך מאוד להגיע לכל הטוב שבעולם.

(מסודר מתוך שיחתו של הרב בנימין זאב קנפלמבר שליט"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השטע של 'אוצרות דיסלב' 9950000-02. אידיש, מור פרשת השבוע, פרשת ראה)

אל תעשו צל!

הקב"ה מחיה את כל הבריאה ומעניק לבריותיו את כל צרכיהן; ואם חסר לאדם פרנסה, ילדים, בריאות או כל דבר אחר, הרי זה רק מחמת מעשיו הרעים שעושים צל בפני אור השי"ת, ובכך נמנע ממנו השפע. כמו שכל חפץ העומד בפני אור השמש, יוצר צל ומסתיר את האור.

ענין זה מרומז בפסוק: "ראה נתתי לפניכם היום את החיים ואת המוות" (דברים יא) לפניכם – מלשון פנים, והיינו שהכל תלוי בפנים שלכם; אם תתקדשו – הפנים שלכם יאירו באור ה', ככתוב: "חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ה) ותקבלו את השפע השופע עבורכם מן השמיים.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, קעב)

ה' התחיל וה' יגמור לקרבנו

כל אדם, בכל יום, מתנסה בנסיונות שונים ומשונים. כך שפעמים רבות קשה לו מאד להאמין שבמצב שהוא נתון בו ובמקום שהוא שרוי בו, גם משם הוא יכול להתקרב להשי"ת, לעובדו ולהדבק בו.

כל שעליו לעשות הוא, ליכור את החסדים שהשי"ת גמל עמו בעבר, ואת העובדה שכבר התחיל לקרב אותו אליו ובודאי גם יגמור כפי שהיה ביציאת מצרים ויהיה כביאת הגואל.

זה שציוונו השי"ת: "למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך" (דברים טז). יציאת מצרים היא התחלת ההתקרבות שלנו אל ה', ובודאי גם יגמור לגאלנו גאולת עולמים.

(עפ"י ליקוטי הלכות, ברכת הפרות ה, י)

ראש השנה באומן!

ההרשמה בעיצומה

ד"ר צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

אומן ראש השנה

מחירים אטרקטיביים

למשלמים מראש!

ההרשמה כע"צ 03מאה!

נתיבים טורס

סיכור לחיילי הכרזת צדיקים | ארגונים מתחילים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקטע לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים													
פאנסטני-מורפאל	הר"ר ישראל דב פריד ה"ח	תום והפיץ 1000 גליונות	לכבוד שמחת נישואי הבן יוסף נתן ה"ח	חמותו	הר"ר אליעזר טרענק ה"ח	תום והפיץ 1000 גליונות	לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' יוסף הבת שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר חיים בנימין וורטהיימר ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת נישואי הבת שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר יעקב ברוך לנדא ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לברכה והצלחה בכל מעשי ידיו	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז להתברך בכל מילי דימיט	חמותו	הר"ר אופיר נה ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לרפאות אופיר בן רבקה	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז להתברך בכל מילי דימיט	חמותו	הר"ר פנחס בשר חשין ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר אברהם דב פסל נה ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר דוד שמואל ניסבויץ ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר דוד שמואל ניסבויץ ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר נחמן דב פסל נה ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר אשר ישעיה שוארץ ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר שמואל ניסבויץ ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר אהרן יוסף קניג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' ולהולדת הנכדה שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר נחמן עקשטיין ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר נחמן עקשטיין ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה
הר"ר נחמן עקשטיין ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הולדת הבן שתי'	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה	חמותו	הר"ר איליאסבארג ה"ח	תום והפיץ 500 גליונות	לכבוד שמחת הבר-מצוה לבנו חיים י"י	זמת ההפצה ויוכי הרבים יעמדה לז לראות רב נתח דקדושה

בני ברק'ר? ירושליימ'ר? צפת'ר?

נציגי השירות של אירו-פנים לשירותכם במסע אומן ראש השנה בפרסה ארצית!